

Було біди і людям, і житам,
Від бомб порти горіли і причали,
Крапки свинцеві розставлялись там,
Де бойову граматику вивчали.

Чиїсь бажання, пристрасті, любов —
Красиві й чисті, мов гірські кришталі, —
Ішли на танки, падали у кров
І вже ніколи більше не злітали.

А зненависть, настирлива і зла,
Готова і на подвиг, і на муки,
Лише пізніше зброю піднесла,
Скріпивши душі і зміцнивши руки...

Тоді ж... У темну мжичку ідемо,
У непроглядну невідомість ночі,
Настінний напис:
«Місто не здамо!»
Лишився десь і вже не коле очі.

І тільки біль, отой нестерпний біль,
Та ще питання:
— Доки ж воно буде? —
І дівчина в пілотці серед піль
Нам не дає заснути,
Словом будить:

«Хотіла б я вийти у чистеє поле,
Припасти лицем до сирії землі
І так заридати, щоб зорі почули,
Щоб люди вжахнулись на сльози мої...»

А вийти у поле у рідне не можна:
Пшениця палає, трава придорожна...
По довгих дорогах — не в гості до нені —
Ідуть полонені,
Бредуть полонені.

Та досить рефлексії, розпачу досить:
Ще ворог на власній землі заголосить,
Хоч нині й жене у роззявлені печі
Надії дівочі і радість малечі.

І мати у тузі заломлює руки,
Бо йдуть її діти на смерть і на муки,
Та ще й насміхається впевнений ворог,
Що все розлетиться у прах і у порох...

А дівчина юна, весняна тополя,
Вже інше співає у чистому полі,
Тремтить іще голос, та в полі світає,
І зломлений колос з землі проростає:

«Ні, я буду крізь сльози сміятись,
Серед лиха співати пісні,
Без надії таки сподіватись,
Жити буду —
Геть думи сумні!»

Вона вже — не сум, вона інше співала,
Душа її ніжна крицевою стала:
В огонь — то в огонь,
А як треба — у воду,
Навальню вперед, не шукаючи броду.

Вона вже — не розпач, вона — ломикамінь,

Що точить каміння, нездвижне віками,
Вона — мов трасуюча куля в польоті,
Що світиться ясно, а б'є по підлоті.

Вона тепер воїн — не зранена фея,
І в серці палає вогонь Арометея,
І з нею «червона ясна корогва
З піснею вкупі творять дива»...

1986

Текст наводимо по книзі [Антологія української поезії](#) (том 6). Українська Радянська поезія. Твори поетів, які ввійшли в літературу після 1958 р. — Київ, видавництво художньої літератури «Дніпро», 1986.